

ПЕШВОИ МИЛЛАТ - СИМОИ МИЛЛАТ

БА ИФТИХОРИ 30-СОЛАГИИ ИСТИҚДОЛИ ДАВЛАТӢ

Дар харитаи сиёсии ҷаҳон мавқеъи гирифтани сарҳади муайяне бо номи як давлат кори сахл набуда, он орзуи доимии ҳар фарди миллатдӯст ва ҳар миллати соҳибтамаддун аст, ки меҳодад дар доираи арзишҳои ниёғони худ ва фарҳангаш умр ба сар барад. Барои баъзе миллату халқиятҳо он ормони абадист, аммо руҳи шикастнопазири тоҷик буд, ки соли 1991-ум миллати соҳиби давлати мустақиле бо номи Тоҷикистон шуд. Ҳарчанд тоҷикон таъриху тамаддуни бою ғани, урфу одат, анъана, олимон, шоирону нависандагони нобиғае доранд, аммо давлатҳои ангуштшуморе буданд, ки дар оғози истиқлолият Тоҷикистонро ба сифати давлате шиносанду эътироф кунанд. Бар замми ин ҷанги бародаркуши соли 1992 миллати тоҷикро манфӣ муаррифӣ намуд. На танҳо давлатҳои беруна, балки ҳуди шаҳрвандон ба барқароршави субот ва муттаҳидии миллати тоҷик кам боварӣ доштанд.

Бо дили пур ва иродаи мустаҳкам Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон давлати ҷангзада, миллати парокандаи рӯҳшикастаро аз вартаи бозиҳои сиёсии бадхоҳон раҳониду ба тақдирӣ минбаъдаи Тоҷикистон асос гузошт. Миллат сарҷамъу давлат мустақил гардид, соҳиби Президенти сулҳпарвар шуд. Акнун зина ба зина барои пешрафт, некуаҳоли, гул-гулшукуфой ва муаррифӣи давлат стратегияҳои муайяне тарҳрезӣ мегардид. Ҳадафи ниҳой - муаррифӣи Тоҷикистони соҳибистиқлол дар арсаи ҷаҳонӣ ҳамчун миллати соҳибтамаддун, фарҳангӣ, башардӯст, пешрафта зина ба зина бояд амалӣ шавад.

Барои ин бунёди имиҷи кишвар шарт ва зарур аст. Эмомалӣ Раҳмон ҳамчун сиёсатмадори дурандеш, дипломати кавиирода ва фарзанди баору номуси ифтихорманди ниёғони худ дар тарҳи имиҷи кишвар ва брендинги давлат сахми боризе дошта, эътимоди оммаро ба даст овардааст. Дар ин раванд имиджи Президент бетаъсир нест. Пешвои муаззами миллат Эмомалӣ Раҳмон ҳамчун чехраи сиёсӣ на танҳо бевосита дар муаррифии кишвар сахми бориз доранд, балки тавонистаанд сохтор ва қишрҳои гуногуни ҷомеа, махсусан, ҷавононро ба муҳаррики ҳаракаткунанда ва муаррификунандаи давлат дар арсаи ҷаҳонӣ шинохта намоянд.

Яке аз воситаҳои хуби муаррифӣ намудани кишвар ифтихор намудан аз ниёгон ва таърихи худ аст. Ҷаноби Олӣ Эмомалӣ Раҳмон ба дарки ин маънӣ хуб рафта, зери ҳадафи худшиносӣ ва худогоҳӣ аз бузургони гузашта ёд мекунанд. Бошукӯҳ таҷлил намудани ин ё он санаи таърихӣ, бузургдошти нобиғаҳои миллат маҳз ба ҳамин хотир аст. Соли 2000-ум таҷлили 1100-солагии давлати Сомониён ва барафрохтани муҷассамаи бошукӯҳи шоҳ Исмоили Сомонӣ дар маркази шаҳри Душанбе, аз як ҷониб гӯшрас намудани хиради шоҳони гузаштаи тоҷик бошад, аз ҷониби дигар, чун рамзи миллат бунёд намудани *тоҷ* аст. Ногуфта намонад, ки рамзи хосаи муаррификунандаи миллат ҷузъи брендинги давлатдорӣ аст. *Тоҷ* ва *ливои коваёнӣ* то ҳаде тамғаи миллати тоҷик шинохта гардидаанд.

Нобиғаҳои тоҷик ба монанди Абӯалӣ ибни Сино, Абурайҳони Берунӣ, Форобӣ, қаҳрамонони адолатҷӯ – Спитамен, Муқаннаъ, Восеъ, шоирону нависандагони нотақрор - Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, Абулқосим Фирдавсӣ, Ҳофизии Шерозӣ, Саъдии Шерозӣ, Ҷалолоддини Балхӣ,

Абдурахмони Чомӣ, Садриддин Айнӣ, Бобочон Ғафуров, Мирзо Турсунзода, Мӯъмин Қаноат, Лоиқ Шералӣ, Бозор Собир ва даҳҳои дигар чехраҳои барҷаста ва муаррифкунандаи миллати тоҷик ва адабиёти он хизмати шоёне мекунанд. Аз як ҷониб, барои муаррифии шахсиятҳои номбурда ҳамчун ниёгон мо воситаҳои ахбори омма хизмат кунанд, аз ҷониби дигар, дар баромадҳои Президенти кишвар пайваста садо додани номи онҳо ва иқтибос овардан аз гуфтаву навиштаҳои таъсиргузор аст. Китоби “Чехраҳои мондагор”-и Эмомалӣ Раҳмон низ ин ҳадафро амалӣ менамояд. Гарчанде телевизиону радио пайваста аз ҳаёту фаъолияти шахсиятҳои барӯманди миллати тоҷик мавод таҳия мекунанд, аммо дар бисёр мавридҳо принсипи “...бингар кӣ мегӯяд” ба кор бурда мешавад ва таълифоти номбурда муҳиму саривақтист. Китобҳои дигари Пешвои миллат низ, ки бо забонҳои гуногуни хориҷӣ тарҷума гардидаанд, барои муаррифии миллату давлат нақши шоиста доранд. Имрӯз маъноӣ баланди рубоҳои Хайёми файласуф, дониши Синоӣ табиб, ғазалҳои беҳамтои Ҳофиз, “Шоҳнома”-и безаволи Фирдавсӣ беш аз пеш муаррифгари миллати тоҷик гардидаанд, ки дар ин самт заҳматҳои Президенти мамлакат беназир аст.

Рушди соҳаи сайёҳӣ яке воситаҳои хуби муаррифии кишвар дар сатҳи ҷаҳонӣ ба ҳисоб меравад. Муаррифии Тоҷикистон ҳамчун кишвари сайёҳӣ ва ҷалби сайёҳон ба ин кишвар ҳадафест, ки чанд соли охир ба он диққати хосса равона гардидааст. Аз ҷониби Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон эълон гардидани соли 2018 чун “Соли сайёҳӣ ва хунаҳои мардумӣ” ва солҳои 2019-2021 чун “Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва хунаҳои мардумӣ” маҳз ба хотири рушди соҳа, ҷалби сайёҳон

ва муаррифии Тоҷикистон дар арсаи ҷаҳонӣ мебошад. Пеш аз он ки давлатеро чун кишвари сайёҳӣ шиносанд, бояд минтақаҳои он бо махсусияти худ номдор гарданд. Рестауратсия (азнавсозӣ) ва ободонии мавзёҳои таърихӣ, пойдории ҳунарҳои мардумӣ, рушди соҳаи кишоварзӣ вобаста ба имконоти минтақаҳо, таваҷҷуҳ намудан ба зотҳои гуногуни ҳайвоноти нодир, тарғиби гиёҳдармонӣ боиси он гардидааст, ки имрӯз асал, лимӯ, меваҳои тар (ангур, себ, зардолу, харбузаву тарбуз), пахта, ҳунарҳои дастии мардум: ҷӯроби помирӣ, чакану атлас ҳамчун муаррифғари манотиқи гуногуни кишвар ва ҳам бренди тоҷикӣ шинохта шудаанд. Дар баробари ин, шумораи сайёҳони хориҷӣ дар Тоҷикистон ба маротиб меафзояд. Аксарияти сайёҳон таваҷҷӯҳи хоса ба обҳои нӯшокӣ ва ҳам шифобахши Тоҷикистон, ки дар сатҳи ҷаҳонӣ маъмулу машҳур аст, изҳор мекунанд. Об низ ҳамчун бренди миллий бо шарофати талошҳои пайвастаи муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон муаррифӣ гардидааст.

Вақте маҳсулот бренд мегардад, дар бозори ҷаҳонӣ талабот ба он зиёд шуда, содирот низ меафзояд ва давлат рақобатпазир мегардад. Албатта ба ин, яъне ташаккули равобити тиҷоратӣ ҳадафи сеюми стратегии кишвар (раҳой аз бумбасти коммуникатсионӣ) бетаъсир нест. Таваҷҷӯҳи Сарвари давлат ба соҳаи коммуникатсия ҷанбаи дигари муаррифии Тоҷикистон дар арсаи ҷаҳонӣ ба ҳисоб меравад.

Идомаи сохтмони НБО “Роғун” баъди таваққуфи тӯлонӣ тақони ҷиддие дар шинохти тоҷикон гардид. Эътимоди давлатҳои ҳамсоя ва ҳатто абарқудратҳо нисбат ба тоҷикон мустаҳкам ва дучанд шуд. Эмомалӣ Раҳмон тавонист ҷомеаро муттаҳид карда, миллати тоҷикро ҳамчун миллати бунёдкору иттиҳод муаррифӣ кунад.

Амалҳои Сарвари давлат дар баробари некуаҳволии кишвар ҳамчун барои ташаккули шахсияти шаҳрвандон, маърифатнокӣ, донишандӯзӣ зиёд аст. Таъсиси квотаҳои Президентӣ барои духтарон ва баъдан писарони деҳоти дурдаст ва ҷавонони болаёқат, ҳамчунин, тавассути суҳбату роҳатҳои бевоситаашон ба муассисаҳои таҳсилоти олии кишвар роҳ ёфтани ҷавонон исботи гуфтаҳои онҳо. Ҳар қадар сармояи инсонӣ дар кишвар афзояд, ҳамон қадар таассуроти мусбат нисбат ба давлат зиёд мегардад. Ин аст, ки дастгирии мутахассисони соҳибистеъдод дар Тоҷикистон пайваста роҳандозӣ мегардад. Таъкидиҳои пайвастаи Пешвои миллат дар суҳбатиҳои гуногун дар мавриди тарбияи кадрҳои соҳибтаҳассуси рақобатпазир боиси тарбия ёфтани парчамбардорони кишвар гардидааст. Дастоварди варзишгарони тоҷик дар арсаи байналмилалӣ боиси шинохти тоҷикон ҳамчун миллати солиму пурқувват мебошад. Ғолибияти Мавзуна Чориева дар чемпионати ҷаҳон (соли 2012) стереотипҳои зиёдро дар мавриди занони тоҷик, ки дар тафаккури мардум ҷой дошт, баргараф гардонид. Дастгириҳои пайвастаи Пешвои миллат ва қабули барномаи давлатии таъмини кадрҳои баландсатҳ аз ҳисоби занону духтарон ҳадафи дурандешона мебошад, ки боиси тарбия ёфтани ва фаъолият кардани занону духтарон дар соҳаҳои ҳаётан муҳим гардидааст.

Ҳамин тариқ, метавон хулоса кард, ки Тоҷикистон бо амалӣ намудани стратегияҳои худ, ки саҳми бевоситаи Пешвои миллат дар он зиёд аст, дар ташаккули брендинги кишвар қадамҳои устувор гузошта истодааст. Бо роҳандозии стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, саноатикунонӣ (баланд бардоштани самаранокии истифодаи захираҳои миллии), нишондодҳои

инноватсионӣ (рушд дар асоси навовариҳо дар тамоми соҳаҳои иҷтимоӣ-иқтисодии кившар) метавон гуфт, ки имиджи Тоҷикистон дар байни дигар давлатҳо баръало муайян мегардад ва дар ин самт ҳанӯз корҳои зиёдеро бояд роҳандозӣ ва амалӣ намуд.

Моҳира Сафарзода,
номзади илмҳои филология,
муаймаи калони кафедраи телевизион
ва радиошунавонии факултети журналистика